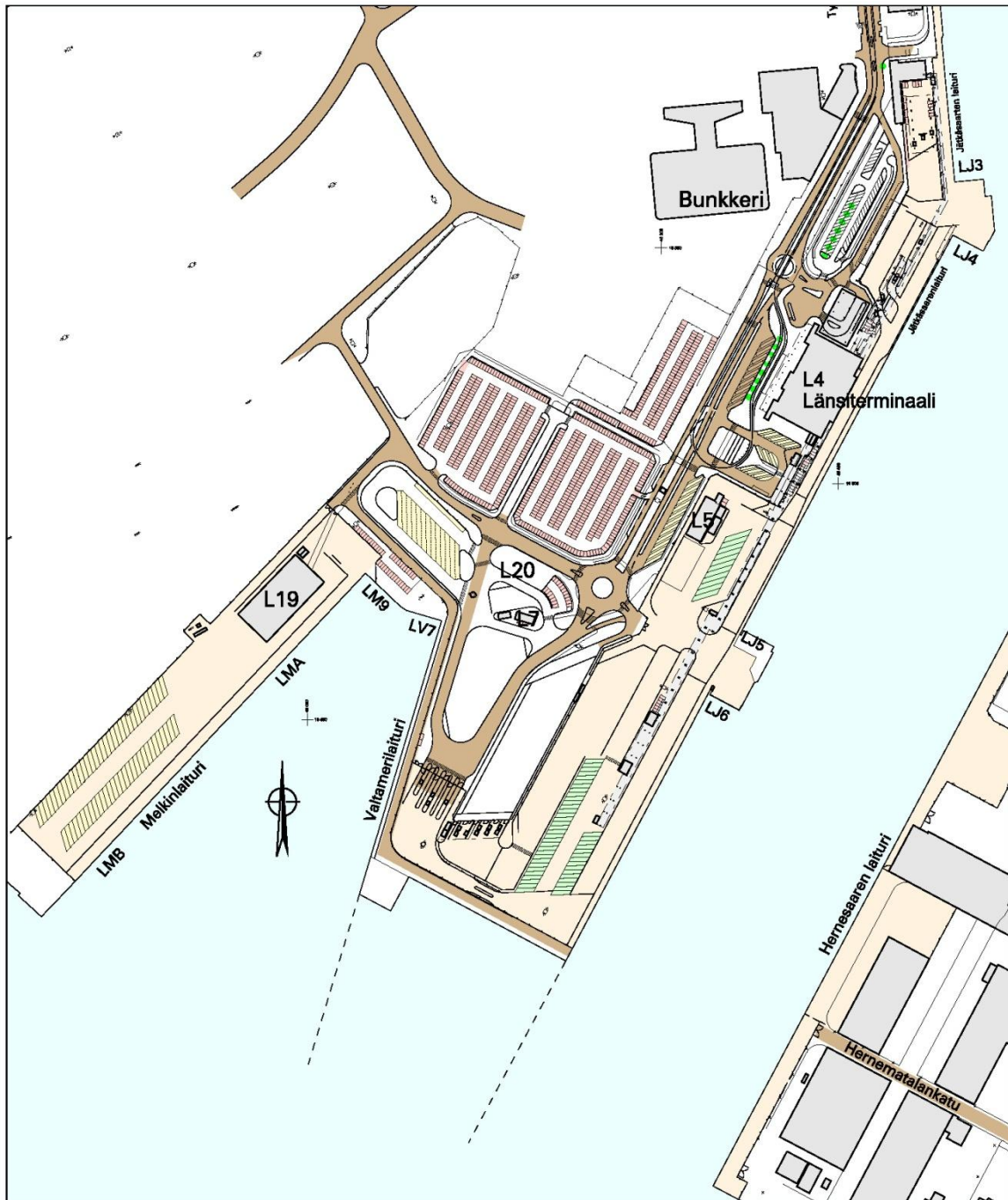

Perustamissuunnitelma

Länsisataman laituripaikan muutostöistä

PERUSTAMISSUUNNITELMA LÄNSISATAMAN LAITURIPAIKAN MUUTOSTÖISTÄ

Taustaa

Länsiterminaali on Helsingin Sataman matkustajaliikenteen vilkkein terminaali. Sieltä liikennöivät Tallink Silja Oy ja Eckerö Line Ab Oy Tallinnaan ja St. Peter Line Ltd Pietariin ja Tukholmaan. Päivittäisiä lähtöjä on parhaimman kesäsesongin aikaan 10, joista 9 suuntautuu Tallinnaan.

Pääosa Tallinnan liikenteestä hoidetaan uuden sukupolven nopeakulkuisilla matkustaja-aluksilla. Näillä aluksilla voidaan liikennöidä ympärivuotisesti ja niissä on 2 erillistä autokantta. Maihinnousu tapahtuu perinteisiä autolauttoja korkeammalta, noin 14,4 m korkeudelta veden pinnan tasosta mitattuna. Tällä hetkellä Länsiterminaalin linjaliikenteelle voidaan osoittaa yhteensä 4 laituripaikkaa, joissa matkustajien maihinnousu tapahtuu matkustajakäytävän ja maihinnoususillan kautta. Näistä 3 laituripaikan maihinnousu tapahtuu ns. perus- eli noin 8 - 9 m korkeudella ja vain yhdellä (LJ6) laituripaikalla maihinnousukorkeus on mahdollista noin 14,4 m korkeudella. Laituripaikat LJ3, LJ4 ja LJ6 ovat varustettuja säädettävällä teräsrakenteisella perärampilla ja LJ5 kiinteällä luiskalla.

Länsisataman eteläkärkeen meritäyttöalueelle valmistuvalle uudelle laituripaikalle LJ7 on suunniteltu 14,4 m maihinnousukorkeuden edellyttämät rakenteita. Rakenteiden valmistumisen ajoitus ja käyttöönotto edellyttävät varustamojen kanssa käytäviä lisäneuvotteluita.

Helsingin Satama neuvotteli Tallink Grupp As:n ja Tallink Finland Oy:n kanssa laituripaikan LJ6 muutostöistä vuonna 2006, jotta Tallink Grupp saattoi tuoda uuden tyyppisen aluksen Helsingin ja Tallinnan väliseen linjaliikenteeseen. Neuvotteluiden lopputuloksena Helsingin Satama rakennutti laituripaikalle LJ6 uuden maihinnousurakennuksen, joka mahdollisti matkustajien maihinnousun vaaditulla noin 14,4 m korkeudella. Tallink Grupp toi liikenteeseen ensin ms Star aluksen vuonna 2007 ja vuotta myöhemmin ms Superstarin. Näillä aluksilla Tallink liikennöi 5 – 6 lähtöä päivittäin, mistä johtuen laituripaikan käyttöaste on korkea.

Vuonna 2011 laituripaikan kautta kuljetettiin kaikkiaan noin 3,07 miljoonaa matkustajaa, runsaat 621 000 henkilöautoa, lähes 9 000 linja-autoa ja yli 102 000 rahtyksikköä. Suhteellisesti laituripaikan LJ6 kautta kuljetettu volyymi vastaa liikenteen lajista riippuen noin 36 – 61 % matkustajasatamien Tallinnan liikenteestä.

Korkean maihinnoususillan vaativa alustyyppi on viime vuosina yleistynyt Itämeren liikenteessä. Helsingin ja Tallinnan välillä se on mahdollistanut nopean ja taloudellisesti kannattavan ympärivuotisen yhteyden konseptilla,

jossa matkustaja- ja autokansikapasiteetin suhde on toimiva. Tallinkin jälkeen myös Viking Line Abp toi samantyyppisen aluksen (ms Viking XPRS) vuonna 2008. Alus liikennöi Katajanokan terminaalista.

Eckerö Line on ostanut alkuvuodesta 2012 Superstarin sisaraluksen ja sen on määrä tulla Helsingin ja Tallinnan väliseen liikenteeseen joko syksyllä 2012 tai viimeistään alkuvuodesta 2013. Uuden aluksen liikennöinti edellyttää muutostöitä, joita on suunniteltu laituripaikalle LJ5. Muutostyö sopii Länsisataman tuleviin kehittämissuunnitelmiin ja sitä voidaan käyttää myös muulle kuin Eckerö Linen liikenteelle. Samalla, kun Eckerö Linen käyttämä laituripaikka muuttuu nykyisestä (LJ4), helpottuu Pietarin liikenteen operointi liikennealueilla.

Matkustajasatamien kautta kuljetettiin vuonna 2011 Helsingin ja Tallinnan välisessä liikenteessä noin 7,3 miljoonaa matkustajaa, noin 1,02 miljoonaa henkilöautoa ja noin 195 000 rahtiyksikköä. Eckerö Linen nykyisen aluksen, ms Nordlandian, osuus oli 13 % matkustajista, 10 % henkilöautoista ja 14 % rahtiyksiköistä. Uuden aluksensa myötä Eckerö Linen suhteellisen osuuden odotetaan kasvavan etenkin henkilöautojen ja rahtiyksiköiden osalta.

Tallinnan matkustajaliikenne on kasvanut viimeisen kolmen vuoden aikana 8 % vuodessa ja kasvu näyttää alkuvuoden 2012 perusteella jatkuvan edelleen. Etenkin kesäsesongin aikana matkustajakapasiteetin käyttöaste on korkea ja uusi alus ja laituripaikka LJ 5:n muutostyö mahdollistaa osaltaan kapasiteetin lisäämisen Tallinnan matkustajaliikenteessä.

Laituripaikka LJ5

Helsingin Satama on teettänyt suunnitelmat laituripaikan LJ5 varustamisesta Eckerö Linen uuden aluksen liikennöimiseksi.

Hankkeen muutostyöt kattavat laiturikulokkeen leventämisen, laiturin kiinteän betonirampin muuttamisen säädettäväksi teräsrakenteiseksi rampiksi ja uuden maihinnousurakennuksen rakennuttamisen. Matkustajakäytävän perustason ja maihinnousutason välinen kulku hoidetaan tasojen välille rakennettavilla kahdella liukukäytävällä, hätäpoistumistieportaikolla ja yhdellä hissillä.

Laituripaikkaa suunnitellaan ensisijaisesti Eckerö Linen uuden aluksen käyttöön. Hankkeen edellyttämät rakenteet suunnitellaan kuitenkin sellaisiksi, että ne soveltuvat tarvittaessa myös muille vastaaville Helsinkiin liikennöiville aluksille (Tallinkin Star ja Superstar sekä Viking XPRS).

Kustannukset

Laituripaikan LJ5 muutostöiden kustannukset ovat alustavan kustannusarvion mukaan yhteensä 5,35 milj. euroa sisältäen 10 %:n lisä- ja muutostyövarauksen. Kustannusarvio on tehty ilman arvonlisäveroa.

Hankkeen kannattavuus

Helsingin Satama on tarkastellut hankkeen kannattavuutta siitä lähtökohdasta, että laiturirakenteet ovat yleisesti satamaa palvelevaa infrastruktuuria ja uutta alusta varten tehtävät, maihinnousu- ym. erikoisrakenteet toteutetaan niin, että laituripaikkaa voidaan käyttää myös muuhun liikenteeseen. Tämän vuoksi investoinnista 30 % katsotaan kohdistuvan sataman yleistä liikennettä palveleviksi rakenteiksi ja loppuosa uuteen alukseen kohdistuvaksi investoinniksi.

Alusmaksujen määräytymisperusteena on aluksen kokoa kuvaava mittaluku (NT), joka uudella aluksella on 60 % korkeampi kuin varustamon liikennettä tällä hetkellä hoitavalla Nordlandialla. Uudella aluksella korvattava Nordlandia on liikennöinyt Länsisatamasta vuodesta 1998 ja tätä varten tehdyt investoinnit on kuoletettu jo 2000-luvun alkupuolella.

Alusmaksutulo sekä sesonkiaikana tehtävien useampien käyntien ja kuljetussuoritteiden lisäys huomioiden laituripaikan LJ5 investoinnin takaisinmaksuaika on lyhyimmillään 3 vuotta, mikäli Helsingin Sataman tuloiksi lasketaan aluksen kaikki alus-, kiinnitys- ja irrotustulot sekä matkustajamäärän kasvusta aiheutuvat lisätulot nykytilanteeseen (Nordlandia) nähden. Linjan kasvuennusteen mukaan matkustajamäärä kasvaa 2,5 % vuodessa. Nordlandian matkustajakapasiteetti ei voi olennaisesti kasvaa nykytasosta. Uuden aluksen kasvupotentiaali perustuu ennen kaikkea lisävuoroihin, joita Nordlandialla ei ole mahdollista ajaa.

Helsingin Satama rahoittaa hankkeen investoinnit. Hankkeen kannattavuuden varmistamiseksi solmitaan Helsingin Sataman ja Eckerö Line Ab Oy:n välille liikennöintisopimus, johon sisällytetään mm. varustamoakoskeva liikennöintivelvoite.

Muutostyöllä mahdollistetaan aluskaluston uusiutuminen ja matkustajaliikenteen palvelutason parantaminen.

Edellä mainituilla perusteilla hanke on kannattava.

Aikataulu

Hankkeen tavoiteaikataulun mukaan laituripaikka LJ5 on otettavissa käyttöön 1.9.2013 alkaen. Tämä edellyttää kuitenkin että hankkeelle tulee saada rakennuslupa viimeistään syyskuussa 2012.

Ennen muutostöiden valmistumista liikennöinti uudella aluksella joudutaan hoitamaan poikkeusjärjestelyillä. Helsingin Satama selvittää mahdollisuuksia väliaikaisjärjestelyihin, joilla varustamo voisi ottaa uuden aluksensa käyttöön joko syksyllä 2012 tai vuoden alusta 2013. Yhtenä vaihtoehtona on hoitaa liikennettä laituripaikalta LJ6. Tämä edellyttää kuitenkin liikenteen sovittamista sekä Tallink Siljan että St Peter Linen liikenteeseen.

Yhtenä vaihtoehtona Eckerö Linen kanssa neuvotellaan myös ratkaisusta, joka vaatisi suurehkoja muutostöitä laivalla, joiden avulla aluksella voisi väliaikaisesti käyttää alempaa maihinnousukorkeutta. Näin uusi alus voisi

käyttää ylimenokautena myös muita laituripaikkoja ja nykyisiä maihinnoususiltoja.

Länsiterminaalin kaavatilanne ja rakennuslupaprosessi

Länsiterminaalin alueella on voimassa oleva osayleiskaava (lainvoimainen 18.8.2006). Osayleiskaavamerkintä LS/Satama-alue mahdollistaa liikenteen hoidon kannalta tarpeellisten tilojen toteuttamisen. Alueen asemakaavoituksen on määrä alkaa vuoden 2013 aikana.

Nyt suunnitteilla olevalle maihinnousurakennukselle haetaan määräaikaista rakennuslupaa. LJ5:n maihinnousurakennuksen osia ovat liukukäytävät, hissi ja varapoistumistiet. Rakennuslupahakemukseen liitettävät suunnitelmat valmistuvat ja lupaa haetaan kesäkuussa 2012. Lupien käsittely vie 1 - 3 kuukautta. Hankkeen tavoiteaikataulu on arvioitu sen mukaan, että rakennuslupa on saatu 30.9.2012 mennessä.

Liikenne- ja ratkaisut

Laituripaikan LJ5 muutostyöt aiheuttavat joitakin kaistajärjestelyjä ja muutoksia ajoneuvojen odotusalueisiin satama-alueella olevilla liikennealueilla.

Ympäristö

Länsisataman voimassa oleva ympäristölupa (30.11.2006) käsittää laituri- paikan LJ5. Hakemus lupaehtojen täydentämiseksi on jätetty vuonna 2010 (27.12.2010). Hakemus on parhaillaan käsiteltävänä Aluehallintovirastossa. Hakemusta tullaan täydentämään vielä vuoden 2012 aikana.

Laituripaikan muutostyöt eivät aiheuta merkittäviä rakentamisen aikaisia ympäristövaikutuksia. Laituriulokkeen levennys paalutetaan, eikä esimerkiksi ruoppaustöitä tarvita. Rakentamisen aikana melu ja liikenne lisääntyvät hetkellisesti, mutta lisäys ei ole alueen nykytilanteeseen ja ympäröivään rakentamiseen suhteutettuna merkittävä. Satama velvoittaa urakoitsijaa hoitamaan rakentamisen aikana syntyvät jätteet jätelain mukaisesti.

Laituripaikan muutokset eivät aiheuta merkittäviä pysyviä ympäristövaikutuksia. Muutettava laituri- paikka sijaitsee jo rakennetussa ympäristössä. Uusi maihinnousurakennus ei muuta alueen maisemakuvaa merkittävästi. Rakennus ja matkustajakäytävä ovat ulkoisesti samankaltaiset kuin laituri- paikalla LJ6 jo käytössä olevat rakennelmat.

Eckerö Linen uuden aluksen matkustajakapasiteetti on samaa luokkaa kuin tällä hetkellä liikenteessä olevan Nordlandian. Ajoneuvojen kaistakapasiteetti on yli kaksikertainen. Suurempi kapasiteetti lisännee liikenteen hetkellistä kuormittavuutta niin satama-alueen sisällä kuin satamaa ympäröivien alueiden risteyksissä ja erityisesti satamasta poistuvan liikenteen kohdalla nykytilanteeseen verrattuna. Kuormittavuuden haittojen lieventäminen on mahdollista erilaisilla toimenpiteillä. Aikataulujen porrastuksilla ja ympäröivän alueen risteysten valojen uudelleen ohjauksilla haittoja voi-

daan lieventää. Joissakin tilanteissa autokansien kapasiteetti saattaa myös toimia toisin päin eli tarjonnan lisääntyessä kuormitus jakautuu nykyistä tasaisemmin.

Lisäykset liikenteessä ja muutokset liikennejärjestelyissä ovat ympäristöluvan ehtojen mukaista toimintaa.

Uuden aluksen liikennöinti laituripaikalta LJ5 muuttaa todennäköisesti hieman laiturialueen ilmanpäästö- ja melutilannetta. Uuden aluksen moottoritehot ovat suuremmat kuin Nordlandian. Laiva käyttää määräysten mukaan vähärikkistä polttoainetta. Eckerö Line mittauttaa aluksen päästöt kesän/syksyn 2012 aikana. Mikäli uusi alus liikennöi samantapaisella aikataululla kuin Nordlandia, ei satamassa olon aikaisissa päästöissä todennäköisesti tapahdu merkittäviä muutoksia nykytilaan verrattuna. Aluksen sisarlaivan Superstarin mitattu melutaso on samaa luokkaa kuin laituri- paikkaa LJ4 nykyisin käyttävän Nordlandian. Myös aluksen melu mitataan kesän/syksyn 2012 aikana (Akukon Oy). Eckerö Linen nykyisin käyttämä laituri- paikka LJ4 on lähempänä nykyistä asutusta kuin LJ5, joten asutukselle aiheutuvat meluhaitat eivät todennäköisesti lisäännä. Ympäristöluvassa määritellyjä lähimmän asutuksen melurajoja tullaan noudattamaan (ympäristö lupa 31.11.2006, Vaasan hallinto-oikeuden päätös 12.12.2007):

- sataman aiheuttaman rekkaliikenteen ja laivojen purkamisen aiheuttama jatkuva samanarvoinen melutaso (L_{Aeq}) lähimmällä asuintontilla saa olla päiväsaikaan (07.00 – 22.00) enintään 55 dB ja yöaikaan (22.00 – 07.00) enintään 50 dB.

Laituri- paikan LJ5 muutostyöt ja uuden aluksen liikennöinnin aloitus eivät vaikuta alusten jätteiden ja jätevesien vastaanottojärjestelyihin.

LIITTEET

Liite 1 Länsisataman kartta

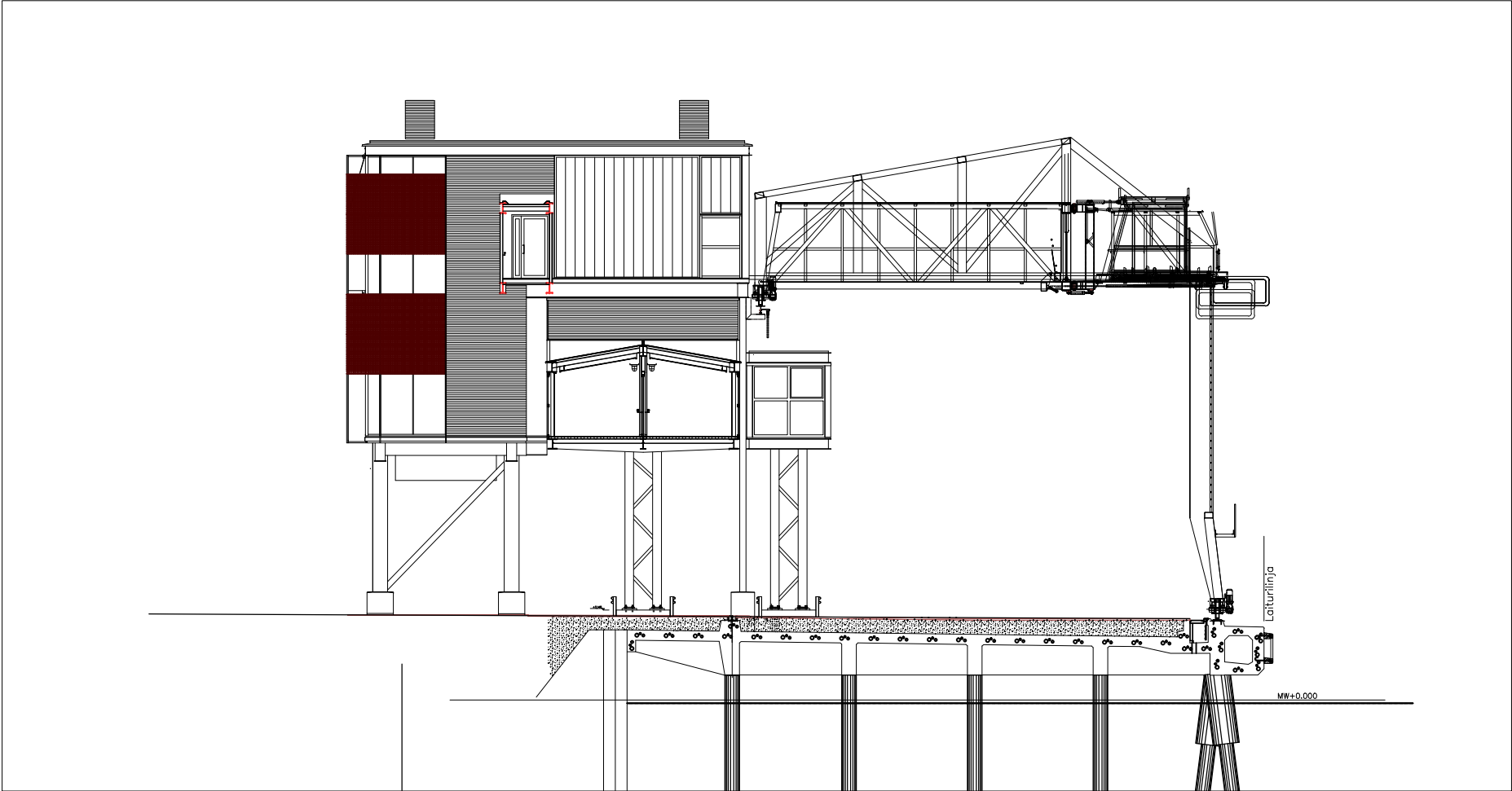
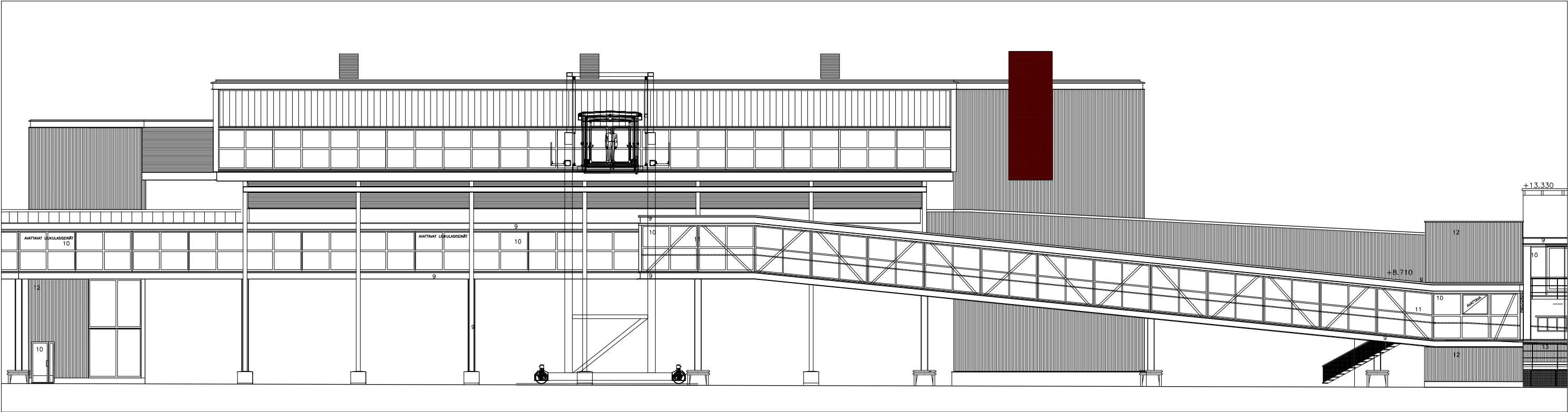
Liite 2 maihinnousurakennuksen leikkaus

Liite 3 maihinnousurakennuksen julkisivu mereltä

Liite 4 maihinnousurakennuksen julkisivu maalta

Liite 5 alustava kustannusarvio

[illegible]

08.06.2012

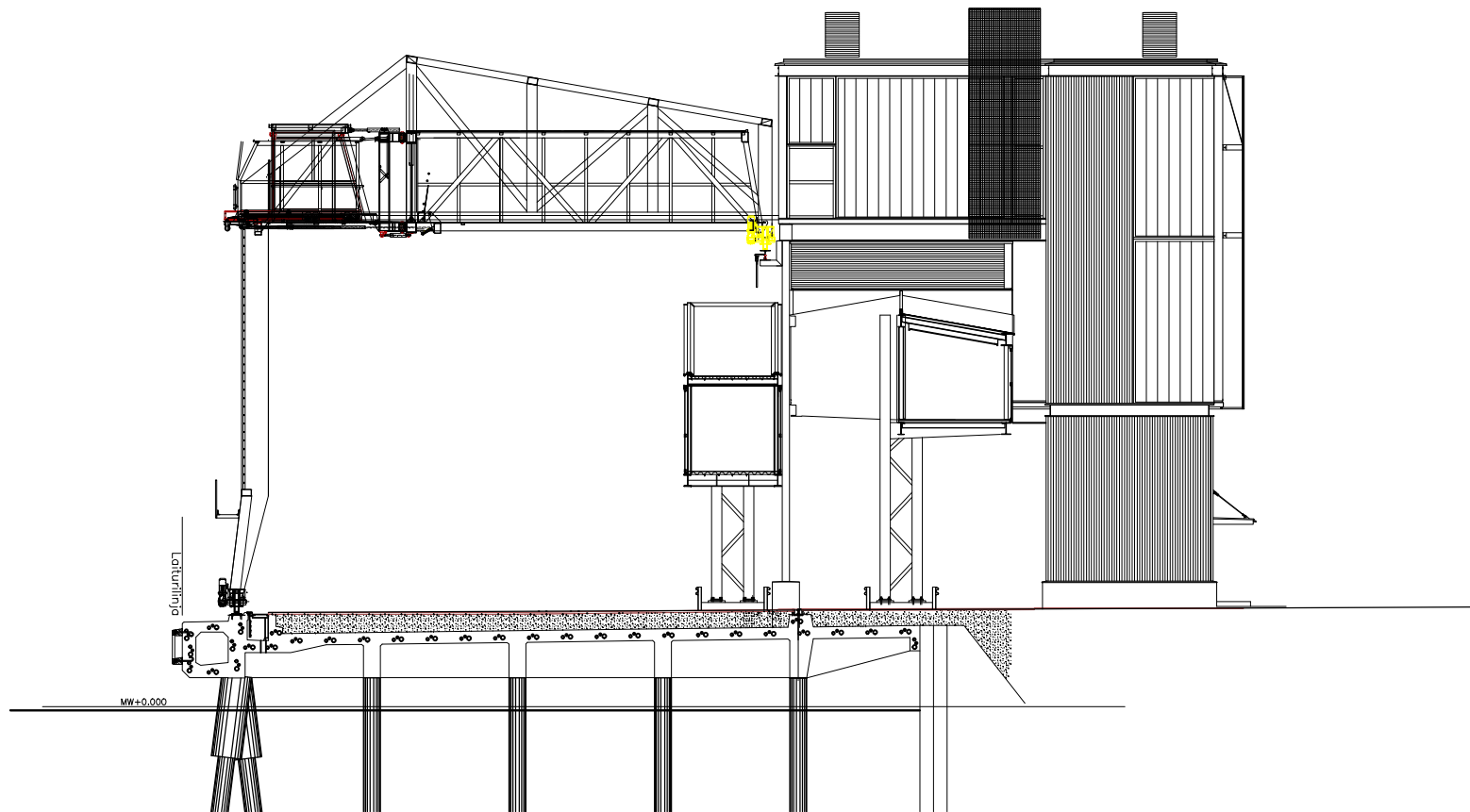
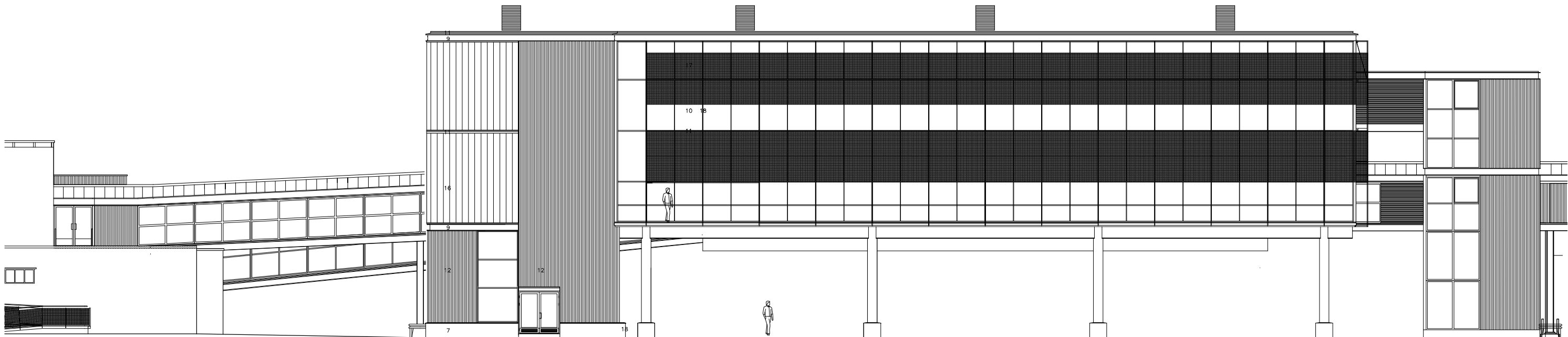
L4 maihinnousurakennus 2013

KAUP_OSA_20 KORTTELI_20L101
UUDISRAKENNUS
PAAPIRUSTUS
JULKISIVUT
MERELLE JA KAAKKOON 1:100
..2012

SIREN ARKKITEHDIT OY
TIIRASAARENTIE 35 00200 HELSINKI
PUH. (09) 6811 680 FAX (09) 6811 6811
SÄHKÖPOSTI etunimi.sukunimi@sirenarkkitehdit.fi

PIIR NO 625-000
.dwg

KAUP_OSA 20	KORTTELI 20Ve100	TONTTI 8	LUPATUNNUS	RATU 4263
RAK.TYÖMENPIDE Muutos	PIIRUSTUSLAI Paapiirustus			JOKO NO
RAKENUSKOHTIEN NIMI JA OSIOIT LÄNSITERMINAALI L4 Tyynenmerenkatu 8 00180 Helsinki	PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ Julkisivut merelle ja kaakkoon			MITTAKAAVA 1:100
PIIRUSTUKSEN HÄNNU KÄRKI	TEKNIKAOSASTO	KORVAA PIIR. NO	KORVATTU PIIR. NO	SUAVITTUNNUS L4
HYVÄKSYNYT Hannu Kärki	PVM			ALUE L
TARKASTANUT Kajja Eerikäinen	PVM			TYO NO 5124
PIIRITÄNYT T.Kekkonen	PVM			SUAVITTELUALA PIR.NO
SUUNNITTELU T.Kekkonen	PVM			ARK-17

08.06.2012

L4 maihinnousurakennus 2013

KAUP. OSA 20 KORTTELI 20L101
UUDISRAKENNUS
PAAPPIRUSTUS
JULKISIVUT
LUOTEeseen JA KOILLiseen 1:100
..2012

SIREN ARKKITEHDIT OY

TIIRASAARENTIE 35 00200 HELSINKI
PUH. (09) 6811 680 FAX (09) 6811 6811
SÄHKÖPOSTI etunimi.sukunimi@sirenarkkitehdit.fi

PIIR NO 625-000

.dwg

KAUP. OSA 20	KORTTELI 20Ve100	TONTTI 8	LUPATUNNUS	RATU 4263
RAK. TOIMENPIDE Muutos	PIIRUSTUSALA Paapirustus	PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ	JULKISEEN JA KOILLiseen	MITTAKAAVA 1:100
RAKENNUSKOHTIEN NIMI JA OSIO LÄNSITERMINAALI L4 Tyynenmerenkatu 8 00180 Helsinki	TEKNIKAOSASTO	KORVAA PIIR. NO	KORVATTU PIIR. NO	SUUNNITUNNUS L4
HYVÄKSYNYT Hannu Käski	PVM	ALLUE L	TYO NO 5124	PIIR. NO ARK-17
TARKASTANUT Kajja Eerikainen	PVM	SUUNNITTELUALA	PIIR. NO	
PIIRITÄNYT	PVM			
SUUNNITTELU	PVM			

Länsiterminaali, Lauttapaikka LJ5

	alv 0%
1. Maihinnousuhalli	2 194 000 €
2. Sähkötyöt	250 000 €
3. LVI työt	125 000 €
4. Maihinnoususilta	400 000 €
5. Laiturityöt LJ5	1 400 000 €
6. Kenttätyöt LJ5	50 000 €
7. Suunnittelu- ja rakennuttaminen 10%	440 000 €
Edelliset yhteensä	4 859 000 €
Lisä- ja muutostyövaraus 10%	490 000 €
	5 349 000 €
 YHTEENSÄ	 alv 0% 5 349 000 €